

API USIKKERHED OM MALKEKVÆGSBEDRIFTERNES UDVIDELSESMULIGHEDER

**Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne**

Miljø- og Fødevarerministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se 'EU-kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne'

En omfattende analyse viser, at op mod 10 pct. af malkekvægsbedrifterne får svært ved at udvide dyreholdet på grund af placering nær ammoniakfølsomme naturområder eller naboer/byzone.

Efter at mælkekvoterne ikke længere er den begrænsende faktor for produktionen, vil miljøreguleringen være vigtig i forhold til malkekvægsbedrifternes muligheder for at udvide dyreholdet. I hvor høj grad det gør sig gældende, har SEGES set nærmere på i en omfattende analyse.

6 PCT. FÅR PROBLEMER MED KATEGORI 1- OG 2-AREALER

Overordnet er der tre typer natur, der kan begrænse udvidelsesmulighederne. Det gælder Natura 2000-arealer

Det er problematisk, når udvidelsesmulighederne på en bedrift er uklare, fordi det har stor betydning for værdisætningen af den enkelte

(kategori 1-naturarealer), tilsvarende arealer udenfor Natura 2000 (kategori 2-naturarealer) samt andre arealer med ammoniakfølsom natur (kategori 3-arealer). SEGES' analyse viser, at ca. 150 malkekvægbedrifter er helt afskåret fra at udvide dyreholdet, fordi de ligger tæt på kategori 1- eller kategori 2-naturarealer. Deres beliggenhed er problematisk, fordi deres udskillelse af ammoniak til den nærliggende natur overskrider den fastsatte grænse. Bedrifterne kan dog mindske ammoniak-emissionen ved at skifte til det bedste staldsystem.

"Men selvom der skiftes staldsystem, viser vores analyse, at ca. 115 bedrifter fortsat vil være afskåret fra at udvide dyreholdet," forklarer chefkonsulent Susanne Clausen. Det svarer til 4,5 pct. af samtlige malkekvægsbedrifter. Hun tilføjer, at andre ca. 65 bedrifter vil kunne udvide med op til 100 køer. Samlet set vil således omkring 180 bedrifter – eller knap 6 pct. af bedrifterne – være afskåret fra eller stærkt begrænsede i at udvide dyreholdet på ejendommen. I praksis vil nogle af disse bedrifter måske vælge at reducere opdrættet eller udlicitere det. Det indgår dog ikke i den gennemførte analyse.

KATEGORI 3-AREALER SKABER USIKKERHED

Kategori 3-naturarealer er arealer med ammoniakfølsom natur. Det er op til de enkelte kommuner at vurdere, om disse arealer kræver særlig beskyttelse. Det er også årsagen til, at det ikke er muligt præcist at vurdere, i hvilket omfang kategori 3-arealerne begrænser bedrifternes mulighed for at udvide dyreholdet.

"I analysen har vi kunnet identificere kategori 3-arealerne, men vi har ikke informationer om hvilke af disse, de enkelte kommuner vurderer, kræver særlig beskyttelse," siger Susanne Clausen. Hvis man ser bort fra kategori 3-arealerne viser analysen, at 90 pct. af bedrifterne vil kunne udvide dyreholdet med flere end 500 køer på deres nuværende beliggenhed. Hvis samtlige kategori 3-arealer vurderes at kræve særlig beskyttelse, falder andelen til 44 pct.

"Den korrekte andel ligger et sted mellem disse to yderpunkter," lyder det fra Susanne Clausen. Hun understreger samtidig, at det er problematisk, når udvidelsesmulighederne på en bedrift er uklare, idet det har stor betydning for værdisætningen af den enkelte ejendom.

BYZONE OG BELIGGENHED I FORHOLD TIL NABOER

Beliggenhed tæt på naboer, byzone mv. kan også forhindre en udvidelse af dyreholdet på ejendommen. Her viser analysen, at ca. 100 bedrifter er begrænsede som følge af deres beliggenhed tæt på naboer eller byzone. Det svarer til ca. 3 pct. af bedrifterne.